

КОНСУЛЬТАЦІЇ

CONSULTATIONS

Чи може фізична-особа підприємець 3 групи бути управителем майна?

Згідно зі ст. 1029 Цивільного кодексу (ЦК) одна сторона (установник управління) передає іншій стороні (управителеві) на певний строк майно в управління відповідно до договору за винагороду. В управління може бути передане майно приватної, державної та комунальної форм власності (ст. 1039 ЦК). Таким майном можуть бути будь-які активи включно з об'єктами нерухомості, але крім грошових коштів, якщо це прямо не передбачено законом. Управитель майна не має права укладати договори від імені власника майна.

Так само, як і фізичні особи або юридичні особи, фізичні особи-підприємці будь-якої групи мають право укласти договір на управління майном, але цьому передують умови взяття такого договору на облік у Державній фіскальній службі (ДФС), реєстрація управителя платником ПДВ, застосування ставки єдиного податку у розмірі 3% від доходу, як це передбачено Податковим кодексом.

Для взяття договору управління на облік необхідно звернутися до ДФС з такими документами, як реєстраційною заявою платника ПДВ (від управителя), заявою за формою №1-ОПП, копією договору на управління майном (на нерухоме майно – має бути нотаріально посвідченою) та отримати рішення про реєстрацію платником ПДВ управителя майна. Такий порядок передбачений п. 4.7 розд. IV Порядку № 1588.

Для установника управління (в даному випадку фізичної особи-підприємця) будь-яка вигода отримана від операцій із майном підлягає оподаткуванню за єдиним податком відповідно до ставки, яку він сплачує.

Прошу надати консультацію з оплати ЄСВ для ФОП під час карантину. Чи враховуються страховий стаж за місяці, коли було надане право не сплачувати ЄСВ у 2019, 2020 рр.? Якими нормами (законами) це регламентується? Як оскаржити, якщо пенсійний фонд не враховує ці місяці до стажу?

Відповідно до ст. 24 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» зі змінами страховий стаж – це період (строк), протягом якого особа підлягає загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню та за який щомісяця сплачені страхові внески у сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Відповідно до абзацу першого п. 910 розд. VIII Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (із змінами, внесеними згідно із Законом № 591-IX від 13.05.2020) тимчасово звільняються від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску:

1) фізичні особи – підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування;

2) особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а саме наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, зокрема адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності;

3) члени фермерського господарства, якщо вони не належать до осіб, які підлягають страхуванню на інших підставах;

в частині сум, що підлягають нарахуванню, обчисленню та сплаті такими особами за періоди з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з 1 до 31 травня 2020 р. за себе. Водночас, навіть якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному періоді або окремому місяці звітного періоду, такий платник не повинен самостійно визначити базу нарахування, яка не може бути більшою максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом та меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Такі особи можуть прийняти рішення про нарахування, обчислення та сплату єдиного внеску за періоди з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з 1 до 31 травня 2020 р. у розмірах та порядку, визначених цим Законом. У такому разі інформація про сплачені суми зазначається у звітності про нарахування єдиного внеску за звітний період, визначений для таких осіб цим Законом.

Вказану норму слід тлумачити як можливість прийняття вищевказаними особами добровільного рішення про нарахування, обчислення та сплату єдиного внеску за відповідні періоди.

Водночас для фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування і належать до першої групи платників єдиного податку закріплені особливі періоди, за які такі особи тимчасово звільняються від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску в частині сум, що підлягають нарахуванню, обчисленню та сплаті такими особами за себе: з 1 до 31 грудня 2020 р., з 1 до 31 січня, з 1 до 28 лютого, з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з 1 до 31 травня 2021 р. (пп. 910.1 п. 910 розд. VIII Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»).

Звільнення фізичних осіб-підприємців на час карантину від нарахування та сплати ЄСВ за березень, квітень та травень 2020 р. передбачено законами України № 533-IX від 17.03.2020 та № 591-IX від 13.05.2020. Водночас періоди звільнення включаються до страхового стажу та вважається, що страхові суми сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для кожного з таких періодів. Зазначену норму внесено до Прикінцевих положень Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» № 1058, згідно з якими для фізичних осіб – підприємців періоди з 1 до 31 березня, з 1 до 30

квітня та з 1 до 31 травня 2020 р. включаються до страхового стажу.

Відповідні положення передбачені у п. 14-5 розд. XV Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», в якому визначено, що для осіб, зазначених у п.п. 2, 3, 13 ч. 1 ст. 11 цього Закону, які не сплачували страхові внески за періоди з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з 1 до 31 травня 2020 р. на підставі п. 9-10 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», такі періоди включаються до страхового стажу та вважається, що страхові суми було сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для кожного з таких періодів.

Для фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування і належать до першої групи платників єдиного податку та які не сплачували страхові внески за періоди з 1 до 31 грудня 2020 р., з 1 до 31 січня, з 1 до 28 лютого, з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з 1 до 31 травня 2021 р. на підставі п. 9-10.1 розд. VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», такі періоди включаються до страхового стажу та вважається, що страхові суми було сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для кожного з таких періодів.

Так, періоди з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з

1 до 31 травня 2020 р. включаються до страхового стажу, та зараховуються, як період в межах повного місяця «днів до стажу». Стосовно фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування і належать до першої групи платників єдиного податку та які не сплачували страхові внески за періоди з 1 до 31 грудня 2020 р., з 1 до 31 січня, з 1 до 28 лютого, з 1 до 31 березня, з 1 до 30 квітня та з 1 до 31 травня 2021 р., то такі періоди також включаються до страхового стажу, адже вважається, що страхові суми було сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для кожного з таких періодів.

Якщо за вищевказані періоди фізичній особі – підприємцю, який відповідає вищевказаним положенням законодавства страховий стаж зараховано не було, останньому необхідно звернутися до будь-якого відділу Пенсійного фонду персонально, вказати свої прізвище, ім'я, по-батькові та ідентифікаційний код, чітко викласти суть проблеми (за який саме період страховий стаж не враховано). Також можна подати звернення через особистий кабінет на сайті Пенсійного фонду.

У разі, якщо необхідної реакції не відбудеться, пропонуємо звернутися зі скаргою до відповідного територіального управління державної податкової служби, на яку покладено обов'язок адміністрування ЄСВ, скаргою у головне управління пенсійного фонду України, скаргою голові правління пенсійного фонду України про вжиття заходів контролю, а також скаргою в Міністерство соціальної політики України.